

ILOMANTSI PIILOVAARA SYVÄYS I

Kivikautisen asuinpaikan tarkastuskertomus

A.Vikkula - M.Huurre 1987

Museoviraston esihistorian toimiston tutkimuskertomus

ILOMANTSI PIILOVAARA SYVÄYS I
Kivikautisen asuinpaikan tarkastuskertomus
A. Vikkula - M.Huurre 1987

ARKISTOTIETOJA

Kunta: Ilomantsi
Kylä: Piilovaara
Kohde: Syväys I, Ilomantsi 17

Peruskartta: 4244 03 KÄENKOSKI
Koordinaatit: x = 6979 84
 y = 4542 50
 z = n. 144 m ymp

Tila: RNo 1:4 Piiloranta
Kiinteistötunnus: 146-429-1-4
Omistaja: Pamilo OY
 81280 UIMAHARJU

Aikaisemmat tutkimukset: Inventointi A.Sarvas 1970
 Tarkastus T. Björkman 1969
 Kaivaus K.Saarvola 1970, 1971

Aikaisemmat löydöt: KM 17738, 17810, 17875, 18200, 18218, 18374

Kertomukseen liittyvät löydöt: KM 23758:1-2

Kertomukseen liittyvät kartat: Ote peruskartalta 4244 03 KÄENKOSKI
 1:20000, Hki 1974, s. 3.

Kertomukseen liittyvät diapositiivit: no 14005. Yleiskuva kivikauti-
sesta asuinpaikasta. Vasemmalla poliisien maja, asuinpaikkaa kuvan
keskellä rannalla. NE-SE. Valok. A.Vikkula

Tämä kertomus on talletettu 3,5" levykkeelle Teko-asiakirjana käyt-
täjä tunnukseksi ARK ja nimellä SYVÄYS I 87. Levykettä säilytetään
Museoviraston esihistorian toimiston arkistossa, levyke nro 1/89.

SYVÄYS I-ASUINPAIKAN TULEVIIN TUTKIMUKSIIN VAIKUTTAVIA SEIKKOJA

Ollessamme elo-syyskuussa 1987 tutkimassa Ilomantsin Karpankankaan
kivikautista asuinpaikkaa kävimme 6.7.1987 tutustumassa Ilomantsin
Piilovaaran Syväyksen kohteisiin seuraavan vuoden tutkimusten val-
mistelun helpottamiseksi. Mukana olivat FL Matti Huurre, HuK Päivi
Kankkunen, fil. yo. Tarja Tuppurainen sekä FK Anne Vikkula.

Syväys I -asuinpaikka sijaitsee Ilomantsin ev. lut. kirkosta 27,5 km
NNW, aivan Syväysjoen suussa Koitereen pienen lahden pohjoisrannalla
pienellä niemikkeellä (kartta s. 3). Muiden maastonkuvausten sekä
aikaisempien tutkimusten osalta viitataan Björkmanin ja Saarvolan
kertomuksiin ja tässä kertomuksessa rajoitutaan tuleviin tutkimuk-
siin mahdollisesti vaikuttaviin uusiin havaintoihin. Syväys II
-asuinpaikalla (kohde Ilomantsi 18), joka sijaitsee I-kohteesta
noin 300 metriä luoteeseen, havaitut kvartsit jätettiin paikoilleen.

Poikkeuksellisen korkean vedenpinnan vuoksi rantahietikoita ei juuri päästy tutkimaan, vaan huomio keskitettiin maastoon ja sen mahdollisiin tutkimukselle aiheuttamiin rajoituksiin. Potentiaalinen tutkimusalue Syväys I -kohteessa on poliisien kämpän ja rantasaunan välinen alue (ks. Björkmanin tarkastuskertomusta ja Saarvolan kaivauskertomusta), mutta asuinpaikka saattaa ulottua laajemmallekin. Tarkastusmatkan yhteydessä tehdyt löydöt tulivat tältä alueelta. Alueen luoteisosasta poliisien saunamökistä noin 30 metriä etelä-kaakkoon löydettiin ruoppauskuopasta pii- tai kvartsiitti-iskos. Alueen keskivaiheilta poliisien majasta noin 60 metriä lounaaseen venerantana käytetyltä niemikkeeltä 15 poimittiin 15 kvartsi-iskosta, joista osa oli veden pyöristämiä (KM 23758:1-2).

Fosfaattitutkimusten kannalta on otettava huomioon, että alueen luoteispäässä saunamökin ympärillä kasvaa tiheää ja melko vanhaa kuumikkoa. Puiden juuret estävät suurempien koekuoppien kaivamisen ja todennäköisesti pientenkin kuoppien kaivaminen on aikaa vievää. Kuusikon itäpuolella alkaa vanha peltoalue, joka on rannan puolelta melko tiheästi metsittynyt ja osittain korkean heinikon vallassa (dia no 14005). Vanhan peltoalueen rajat on selvitettävä tarkasti mahdollista fosfaattiarvojen kalibroimista varten. Tässä voitaneen käyttää avuksi maanmittaushallituksen vanhoja karttoja (ks. Saarvolan kaivauskertomusta).

Tutkimukset Syväyksessä on syytä järjestää vesiteitse, sillä vaikka asuinpaikan pohjoispuolelle noin puolentoista kilometrin päähän nykyisin tuleekin metsäautotie, on kämpälle johtava polku kuitenkin paikoin hyvin soinen ja muutenkin vaikeakulkuinen. Polku lähtee metsäautotien entisestä päätepisteestä, kääntymissilmukasta, joka on merkitty kartoille. Polkua ei ole merkitty, mutta tarkkasilmäinen hakija voi sen alun löytää kääntymissilmukan itäisemmän puoliskon alueelta.

Poliisien saunamökki on osittain veden päällä, mihin sitä tuskin on alunperin rakennettu. Tämä osoittaa, että säännöstelyn aiheuttama rannan kuluminen paikalla on runsasta ja tutkimukset - mikäli niitä aiotaan Syväyksessä vielä tehdä - ovat tästä syystä kiireellisiä.

Helsingissä 10.1.1989

Anne Vikkula
FL

Matti Huurre
FL

ILOMANTSI PIILOVAARA SYVÄYS I

OTE PERUSKARTALTA 4244 03 KAENKOSKI 1:20 000

HELSINKI 1974

X = 6979 84
 y = 4542 50
 Z = n. 144 m ymp

A = KM 23758 : 1
 B = KM 23758 : 2